

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 243/2013-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. apríla 2013 predbežne prerokoval sťažnosť M. P., H., zastúpenej A., s. r. o., T., pre namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C/79/2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. P. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. marca 2013 doručená sťažnosť M. P. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Piešťany (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C/79/2010.

2. Z obsahu sťažnosti okrem iného vyplýva, že „... 29. 04. 2010 podali pán M. T... a pani A. T... na Okresný súd... návrh na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam proti odporcovi – Sťažovateľke. Konanie je vedené pod spisovou značkou 11 C 79/2010...

... odo dňa podania žaloby vo veci samej... sa v predmetnej veci konalo zatiaľ len jedno pojednávanie, t. j. dňa 09. 05. 2011...

Zo záverov pojednávania zo dňa 09. 05. 2011, odročeného na neurčito vyplynulo, že súd prizve do konania súdneho znalca za účelom vypracovania znaleckého posudku vo veci stanovenia všeobecnej hodnoty nehnuteľností, ktoré sú predmetom Konania... súd prizval do konania znalca uznesením zo dňa 14. 07. 2011 a znalec, pán Ing. I. R., vypracoval znalecký posudok č. 79/2011 dňa 10. 10. 2011, čím došlo k naplneniu účelu odročenia vyššie uvedeného pojednávania, ergo, súd mohol od toho času pokračovať v konaní bez prekážok...

Predsedníčka Okresného súdu... odpovedala Sťažovateľke písomným upovedomením o spôsobe vybavenia sťažnosti zo dňa 08. 01. 2013, v ktorom Sťažovateľke stroho a bez bližšieho odôvodnenia oznámila, že po prešetrení sťažnosti zistila, že zákonná sudkyňa v predmetnej veci nariadila pojednávanie na deň 06. 02. 2013, čím považovala sťažnosť za vybavenú...“.

Sťažovateľka je toho názoru, že postupom okresného súdu došlo k porušeniu jej základného práva na prerokovanie jej veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

4. Na základe už uvedeného sťažovateľka ústavnému súdu navrhla, aby po prerokovaní vydal tento nález:

„1. Základné právo pani M. P. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené podľa čl. 48 ods. 2 ústavy... bolo postupom Okresného súdu...v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 79/2010 porušené.

2. Okresnému súdu... prikazuje, aby bola vec č. 11 C 79/2010 čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

3. *Pani M. P. sa priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 1.500,- Eur... ktoré je Okresný súd... povinný pani M. P. zaplatiť do dvoch mesiacov odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.*

4. *Okresný súd... je pani M. P. povinný nahradiť trovy právneho zastúpenia vo výške 323,93 Eur... do 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.“*

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľky prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Ústavný súd z obsahu sťažnosti a jej príloh zistil, že sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a to postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C/79/2010.

8. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

9. Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania veci z obsahu s'ťažnosti a pripojených listín zistil, že predmetné súdne konanie proti s'ťažovateľke sa začalo na okresnom súde 29. apríla 2012 podaním návrhu na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti.

10. Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať s'ťažnosť na priet'ahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov. Ústavný súd preto o s'ťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, koná iba za predpokladu, ak s'ťažovateľ preukáže, že využil možnosť podať s'ťažnosť na priet'ahy v súdnom konaní podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdech a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdech“), alebo ak sa preukáže, že s'ťažovateľ túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

11. Podľa názoru ústavného súdu sa podanie s'ťažnosti na priet'ahy v konaní v zmysle zákona o súdech zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných priet'ahov (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými priet'ahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných priet'ahov a ustanovuje za také priet'ahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona]. Podobne aj zákon o súdech v § 64 ods. 1 ustanovuje, že „Účelom vybavovania s'ťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené priet'ahy

v konaní...“. V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia „Orgán, ktorý vybavuje sťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti“. Napokon podľa tretieho odseku predmetného zákonného ustanovenia „Ak orgán poverený vybavovaním sťažnosti zistí, že sťažnosť je dôvodná, prijme a zabezpečí vykonanie opatrení na odstránenie nedostatkov, ak je to potrebné, vyvodí za vzniknuté nedostatky voči zodpovedným osobám dôsledky“. V súvislosti s tým ústavný súd poznamenáva, že vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

12. Špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy teda spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

13. Ústavný súd z obsahu sťažnosti zistil, že sťažovateľka doručila okresnému súdu sťažnosť na prietahy v konaní 12. decembra 2012, ktorú predsedníčka okresného súdu prešetrila a listom sp. zn. Spr. 821/12 z 8. januára 2013 sťažovateľke oznámila, že „*zákonná sudkyňa nariadila v predmetnej veci pojednávanie na deň 06. 02. 2013*“.

14. Podľa názoru ústavného súdu podanie sťažnosti predsedníčke okresného súdu (12. decembra 2012) v krátkom čase pred podaním sťažnosti ústavnému súdu (19. marca 2013) sa javí byť iba formálnym úkonom, ktorému nemožno pripísať účinky, ktoré by inak taká sťažnosť mohla mať, ak by predseda okresného súdu dostal primeranú (rozumnú) lehotu na prijatie opatrení proti zbytočným prietahom vo veci samej (m. m. IV. ÚS 306/04, III. ÚS 78/05, IV. ÚS 194/05).

15. Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

16. Z uvedených dôvodov ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre jej neprípustnosť.

17. Nad rámec veci ústavný súd konštatuje, že v súvislosti s namietanými prietahmi v konaní okresného súdu vedenom pod sp. zn. 11 C/79/2010 „ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe nemusí ešte zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru“ (I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04). Nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy [čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, I. ÚS 92/03)].

18. Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľka v tejto veci v prípade zotrvania na stanovisku, že postupom okresného súdu v nej dochádza k zbytočným prietahom, predložila ústavnému súdu novú sťažnosť.

19. V dôsledku odmietnutia sťažnosti bolo bez právneho významu, aby sa ústavný súd zaoberal ďalšími požiadavkami uvedenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. apríla 2013